

ĐỀ KIỂM TRA HỌC KÌ I – NĂM HỌC 2025-2026
MÔN: NGỮ VĂN – LỚP 8
Thời gian làm bài : 90 phút (Không kể thời gian phát đề)

Câu 1: (6,0 điểm) Em hãy đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

“Có một anh đi làm ăn xa lâu ngày về làng, bà con xúm đến hỏi chuyện lạ phương xa. Anh nọ được dịp trở tài nói dóc:

- Nhiều cái lạ lắm, nhưng lạ nhất là chuyện này: Có một cái ghe, dài không lấy gì đo cho xiết, một người tuổi hai mươi đứng ở đầu mũi bắt đầu đi ra đằng lái; đi đến giữa cột buồm thì đã già, râu tóc bạc phơ, cứ thế đi, đến chết vẫn chưa tới lái.

Trong làng có một anh khác, nghe thấy chuyện anh kia, liền kể ngay một câu chuyện khác:

- Thế đã lấy chi làm lạ! Tôi đi rừng thấy một cây cao ghê gớm. Có một con chim đậu trên cành cây ấy, đánh rơi một hạt đa. Hạt đa rơi xuống lưng chừng gặp mưa, gặp bụi rồi nảy mầm, đâm rễ thành cây đa. Cây đa lớn lên sinh hoa kết quả, hạt đa ở cây đa đó lại rơi vãi ra, đâm chồi nảy lộc thành nhiều cây đa con, đa con lớn lên sinh hoa kết quả, lại nảy ra đàn cây đa cháu, cứ thế mãi cho đến khi rơi tới đất thì đã bảy đời tất cả.

Anh chàng đi xa về nghe thế, hiểu ý liền im bặt.

(Tuyển tập Văn học dân gian Việt Nam, trang 142, NXB Giáo dục)

- Xác định đề tài, bối cảnh của truyện cười trên. (1.0 điểm)
- Nhân vật anh chàng đi làm ăn xa về làng thuộc loại nhân vật nào của truyện cười? (1.0 điểm)
- Nêu nghĩa hàm ẩn trong câu sau: Thế đã lấy chi làm lạ! Tôi đi rừng thấy một cây cao ghê gớm. Có một con chim đậu trên cành cây ấy, đánh rơi một hạt đa. Hạt đa rơi xuống lưng chừng gặp mưa, gặp bụi rồi nảy mầm, đâm rễ thành cây đa. Cây đa lớn lên sinh hoa kết quả, hạt đa ở cây đa đó lại rơi vãi ra, đâm chồi nảy lộc thành nhiều cây đa con, đa con lớn lên sinh hoa kết quả, lại nảy ra đàn cây đa cháu, cứ thế mãi cho đến khi rơi tới đất thì đã bảy đời tất cả.
- Ghi lại chi tiết trong truyện cho thấy anh chàng đi xa về hiểu được nghĩa hàm ẩn trong câu nói người kia. (1.5 điểm)
- Câu nói của hai nhân vật trong truyện (anh chàng đi làm ăn xa và anh chàng khác ở làng) đều được tác giả dân gian sử dụng thủ pháp gây cười khoa trương, phóng đại. Nhưng mục đích của anh chàng nào cần bị phê phán? Tại sao? (1.0 điểm)
- Từ câu chuyện trên, em rút ra cho mình bài học gì trong cuộc sống? (1.5 điểm)

2. Viết (4.0 điểm)

“Sử dụng trí tuệ nhân tạo là xu thế tất yếu, không thể đảo ngược trong xã hội hiện tại và tương lai. Nhưng làm sao để sử dụng hiệu quả AI trong học tập và công việc là vấn đề cần được đặt ra nghiêm túc, nhất là với giới trẻ hiện nay...” (Đắc Lắc Điện tử, ngày 09/12/2024)

Viết một văn bản nêu suy nghĩ của em về mặt tích cực và tiêu cực của AI đối với việc học tập, sinh hoạt vui chơi của giới trẻ hiện nay. Từ đó em hãy đề xuất những giải pháp phù hợp.

-----HẾT-----